

Şia Gruplarından Rafizilerin Hükmü

Ebu'l-Velîd El-Ğazzî El-Ensârî

22 Tem, 2018

<https://ilimvecihat.com>

(Dört Mezheb ve Osmanlı Ulemasının ve Diğer Âlimlerin Fetvalarıyla)

Not: Meselenin doğru ve sağlıklı bir şekilde anlaşılabilmesi için yazının sabırla başından sonuna kadar okunması gerekmektedir.

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

Şeyh Ebu'l-Velîd'e (*Allah O'nu affetsin*) 12 imamcı Şiaların hükmü soruldu: Bu konuda onların avamıyla havâssının (*özel kişilerinin*) arası ayırt edilir mi, edilmez mi?

Şeyh şöyle cevap vermiştir:

El-Hamdu lillâh ve Estağfirullâh, Emmâ Ba'd:

12 imamın hata ve gûnahtan masum olduklarını iddia eden 12 imamcı Rafiziler, eski ve yeni zamanda İslam ehlinin kendileriyle imtihan edildiği en büyük bid'at taifelerindendir. Bunlar Şia'nın birçok taifesinden bir taifedir. Bekrî ed-Dimyâtî "*Îânetu't-Tâlibîn*"de şöyle söylemiştir: "*el-Mevâkif*" kitabının sahibi bu kitabında şöyle demiştir: "*Şia 22 fırkadır, bazısı bazısını tekfir eder. Bunların asılları 3 fırkadır: Ğulât (Aşırılar), Zeydiyye ve İmâmiyye. Ğulât'a gelince, bunlar 18 fırkadır...*"

Rafizilerin bid'atlarından birisi, her zamanda mükellefler üzerinde Allah'ın hücceti olan masum bir imamın olması gerektiğini ve imanın ancak buna itikad etmekle tam olabileceğini iddia etmeleridir.

Bu kimseler takiyye'yi dinlerinin asıllarından kırlarlar. Ehl-i beyte ancak Allah'ın sayabileceği kadar yalan isnad ederler. Cafer es-Sâdık'tan: "*Takiyye benim ve babalarımın dinidir!*" dediğini rivayet ederler.

Takiyye nifakın şiarıdır. Bunlara göre takiyye'nin hakikati dilleriyle kalplerinde olmayanı söylemeleridir. İşte bu nifakın hakikatidir. İbn Teymiyye şöyle demiştir: "*Rafiziliği ilk icat eden kişi münafık idi.*"

Rafiziliği icat eden kişi zındık İbn Sebe'dir. Bu kişi Rafiziler için ortaya koyduğu şeylerde bilerek açık yalana yönelmiş, Pavlos'ın İsa b. Meryem (*aleyhisselam*)'ın dinini iptal etmek/yıkmak için hile yaptığı gibi Müslümanların dinini iptal etmek için hile yapmıştır. Bu sebeple o, bildikleri halde Allah'a karşı yalan uyduran Yahudi cinsinden idi. İmamlık iddiasıyla Ali (*radiyallahu anh*) hakkında aşırılığı izhar etmiş ve O'nun masum olduğunu iddia etmiştir.

Bunların ‘Rafizi’ diye isimlendirilmelerinin nedeni Şeyhayn’i (iki şeyhi); Ebubekir ve Ömer’i (radiyallahu anhuma) “rafd ettikleri” (attıkları, reddettikleri) içindir. Bunlar Zeyd b. Ali’yi ikisini dost edindiğini söylediği zaman rafd etmişlerdi. Bu olay, 2. yüzyılın başlarında Hişâm b. Abdilmelik’in hilafeti döneminde olmuştu. İşte bu olay ‘Râfida (Rafiziler)’ kelimesinin ilk ortaya çıkış zamanıdır. Huraşî “Şerhu Muhtasari Halîl”de şöyle demiştir: “Sonra bu lakap bu mezhepte aşırıya giden ve sahabeyi karalamaya cevaz veren herkes için kullanıldı. Bunu “el-Misbâh”ın sahibi de ifade etmiştir.”

Ahmed (rahimehullah)’a “Rafizi kimdir” denilince şöyle söylemiştir: “Ebubekir ve Ömer (radiyallahu anhuma)’ya söven kişidir.” Bunu el-Hallâl “es-Sünne”de (787) zikretmiştir.

Bunlar en çok yalan söyleyen taifelerdendir. Hatta Hanefî ulemasından Serahsî’nin “el-Mebsût”ta dediği gibi mezheplerinin binası yalan üzere kuruludur. Ve bunlar gizlenmiş ilmi en çok iddia eden bid’atçılarıdır. Halbuki Buhari’nin sahihinde geçtiği gibi Ali (radiyallahu anh) Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’in insanlar arasından kendilerine ayrıcalık vermiş olmasını nefyetmiştir. Lakin Rafiziler ahmaklığın ve aptallığın son derecesine ulaşınca bunu kabul etmediler, ta ki bu sebeple (ittifakla kâfir olan) Karmatîler ve Batınîler kendilerine intisap etmişlerdir. Şeyh İbn Teymiyye şöyle demiştir: “Bu sebeple Rafizilik nifak ve zındıklık kapılarının en büyüğüdür; kişi ilk başta durur, sonra mufaddil (Ebubekir ve Ömer’e sövmeksizin Ali’yi ikisinden üstün tutan) olur, sonra söven olur, sonra aşırıya giden olur, sonra (Bâtınîlerin yaptığı gibi şariat hükümlerini) inkar eden, atıl kılan olur. Bu yüzden İsmâîlî ve Nusayrî zındıkların imamları, bunların çeşitleri olan Karmatîler, Batınîler ve Dürzîler ve bunların benzerleri olan zındıklık ve nifak taifeleri Rafizilere katılmıştır.”

Bunların bid’atlarından bazıları şunlardır;

- Ali b. Ebî Tâlib (radiyallahu anh)’ı ezanda zikretmek.
- Teravîh namazını inkar etmek. Serahsî “el-Mebsût”ta şöyle demiştir: “Ümmet, teravîh namazının meşruluğunda ve caiz oluşunda icma etmiştir. İlim ehlinde hiç kimse bunu inkar etmemiştir, ancak Rafiziler müstesna. Allah onları mübarek kılsın.”
- Cuma’yı ve cemaati terk etmek, cemaatin ancak masum bir imamın arkasında olabileceğini iddia etmek. Bu sebeple mescitleri terk etmiş, türbeleri ise imar etmişlerdir!
- Çıplak ayağa mesh etmek, mestlere mesh etmeyi ise terk etmek.

- İftarı ve namazı yıldızın doğuşuna kadar ertelerler.
- Herhangi bir özür olmaksızın iki namazın arasını cem etmek. Ve beş vakit namazda kunut yaparlar.
- Kadir gecesinin varlığının kıyamet gününe kadar kaldırıldığını iddia etmeleri. Bunu Nevevî “*el-Mecmû*”da nakletmiştir.
- Mut’a nikâhına cevaz vermişlerdir.
- Zanlarınca ayetin zahiriyle! amel ederek 9’a kadar kadınla evli bulunmaya cevaz vermek.
- Fekkâ’ı (*yani coşkunluğa sebep olan ama sarhoş etmeyen arpa suyunu*) haram kılarlar. Ehl-i kitabın ve Müslümanlardan kendilerine muhalefet edenlerin kestiklerini haram kılarlar. Çünkü bu müslümanlar onlara göre kafirdirler.
- Ğaib imamın (*yani Mehdi ve 12. imam olduğunu iddia ettikleri Muhammed b. Hasen el-Askerî’nin*) hicri 255 senesinde (*Samarra şehrindeki*) bir mağaraya/mahzene girdiğini/gizlendiğini (*ve ahir zamanda tekrar döneceğini*) iddia etmeleri. Bunlar onun çıkmasını beklerler. Hatta bunların muasırlarından bazıları onun Bermuda Şeytan üçgeni (*denen Hazra Adasında*) bulunduğunu iddia etmişlerdir. İşte ahmaklık böyledir, kendisini tedavi eden bitkin düşürmüştür.
- Sahabe hakkında büyük sözler sarf ederler.
- Üç halife ve muhacir ve Ensar’ın ileri gelenleri gibi Müslümanların büyük bir kesimini tekfir ederler. Azı; 10 veya buna yakını hariç sahabeye dostluk göstermezler. Kendilerinin mümin olduğunu, dışındakilerinin ise kâfir olduğunu iddia ederler.
- “*Allah ahirette görülecektir*” diyenleri veya Allah’ın sıfatlarına, kâmil kudretine ve şamil meşîetine (*dilemesine*) iman edenleri tekfir ederler. [1](#)
- Bid’atlarında kendilerine muhalefet edenleri tekfir ederler.
- Şirk ve bid’at ehlidirler. Türbeleri mescitlerden daha çok tazim ederler. Türbeleri ziyaret etmeyi Mescid-i Haram’ı ziyaret etmekten evla görürler ve bunu hac olarak isimlendirirler. Onlardan biri olan İbnu’l-Mufîd “*Menâsiku Haccî’l-Meşâhid (Türbeler Haccı İbadetleri)*” diye isimlendirdiği bir kitap yazmıştır. Hüseyinî türbesi onların en büyük türbelerindedir. Bu türbe Abbasi

halifesi Mütevekkil zamanında yıkılmıştı. “*ed-Duraru’s-Seniyye*”de bu türbeden şöyle bahsedilmiştir: “*Rafiziler bunu put edindiler. Hatta işleri idare eden bir rab ve işleri kolay kılan bir yaratıcı edindiler. Bununla Mecusiliği geri dönderdiler ve Lat, Uzza v.s. mekânlarını ihya ettiler.*”

Buhari’nin zamanından sonra Buveyh ed-Deylemî oğulları döneminde Rafiziler arasında Cehmiyyelik ve Mutezilenin asıllarının çoğu yayılmıştır.

İşte bu nedenle İbn Teymiyye (*rahimehullah*)’ın da dediği gibi Şiilik bid’atı şirk kapısının anahtarı olmuştur. Onların aşırıları Allah’ın Ali b. Ebi Talib’e hulul ettiğini (*girdiğini*) söylerler, tıpkı bir Hristiyan mezhebi olan Nastûrîlerin suyun kaba girdiği gibi (*İsa’daki*) Lâhût’un (*ilahlığın*) Nâsût’a (*insaniyet’e*) girdiğini söyledikleri gibi. (*İbn Teymiyye bunu “el-Mecmû”da zikretmiştir.*)

- Osman b. Affân ve hafız sahabilerin (*radiyallahu anhum*) topladığı Kur’ân’ın eklemek, çıkarmak, değiştirmek ve hafzetmek suretiyle tahrif edildiğini iddia etmeleri. Nitekim imamlarından biri olan Hüseyin b. Muhammed Takiyyu’n-Nûrî et-Tabresî’nin -*Allah o’na rahmet etmesin*- telif ettiği “*Faslu’l-Hitâb fî Tahrîfî Kitâbi Rabbi’l-Erbâb*” isimli kitabında ve o’ndan başka “*Minhâcu’l-Kerâme*” kitabında İbnu’l-Muthir (*ya da İbnu’l-Mutahhar*) gibi batıllarını savunan ve mezheplerine çağırانların kitaplarında bunun açıkça söylenmiş olduğunu görürsün.

- İbn Hazm (*rahimehullah*) “*el-Muhallâ*”da onların şöyle dediklerini nakletmiştir: “(*Nisâ 51’de geçen*) “*Cibt*” ve “*Tâğût*” iki insandır (*yani Ebubekir ve Ömer’dir!*) (*Bakara 67’de geçen*) “*Bir inek boğazlamanızı*”daki inek bir kadındır (*yani Âişe’dir!*)”

Rafiziler “*Nâsibî*” ismini Ebubekir ve Ömer (*radiyallahu anhuma*)’yı dost edinmiş olanlara kullanırlar. Çünkü kim bu ikisini severse Ali’ye buğz etmiş demektir! Ali’ye buğz eden kimse ise Nâsibî’dir! Aslında Nâsibîler Haricilerden bir taifedir. Zebîdî “*et-Tâc*”da şöyle demiştir: “*Bunların haberleri Belâzûrî’nin “el-Meâlim” kitabında kapsamlıca ele alınmıştır.*” Sonra Rafiziler bu lafzı ehl-i sünnetin hepsine kullandılar. Bu kimselere reddiye verme noktasında yazılan en güzel kitap İbn Teymiyye (*rahimehullah*)’ın “*Minhâcu’s-Sünne*” kitabıdır.

Bunların hükmüne gelince; bu konuda ulemanın ihtilafı ve ayrıma gitmesi vardır.

“*Mecmûu’l-Fetâvâ*”da geçtiği gibi Şeyhu’l-İslam İbn Teymiyye (*rahimehullah*)’a “*Rafizilerle evlendirilebilir mi?*” diye bir soru sorulmuş, cevabında şöyle demiştir:

الرَّافِضَةُ الْمَحْضَةُ هُمْ أَهْلُ أَهْوَاءٍ وَيَدَعِ وَضَلَالٍ وَلَا يَنْبَغِي لِلْمُسْلِمِ أَنْ يُزَوِّجَ مُوَلِّيَّتَهُ مِنْ رَافِضِي، وَإِنْ تَزَوَّجَ هُوَ رَافِضِيَةً صَحَّ النِّكَاحُ إِنْ كَانَ يَرْجُو أَنْ تَتُوبَ وَإِلَّا فَتَرَكْ نِكَاحَهَا أَفْضَلُ لِنَلَّا تُفْسِدَ عَلَيْهِ وَلَدَهُ وَاللَّهُ أَعْلَمُ

“Katıksız Rafiziler heva, bid’at ve sapıklık ehlidirler. Müslümana, velisi olduğu kadını bir rafiziyle evlendirmesi doğru olmaz. Ama şayet kendisi bir rafizi kadınla evlenirse bakılır; eğer o kadının tevbe etmesini umuyorsa nikah sahih olur, aksi halde o kadını nikahlamayı terk etmek efdal olandır, ta ki çocuğunu ifsad etmesin/bozmasın. Allahu A’lem.”

Şeyh (rahimehullah)’ın bu sözleri, katıksız Rafizilerle aşırı olmayanlarını (görüşlerine aşırılık karıştırmamış olanları) kastettiğine yorumlanır. Bu sözlerinde, Rafizilerin avamı için İslam’ın aslıyla hükmetmeyi benimsediğine işaret vardır. Bu sebeple de tevbe edeceğini ummakla birlikte onlardan bir kadını nikâhlamaya cevaz vermiştir. Ancak onların erkekleriyle evlendirmeyi ise men etmiştir. Çünkü bilinmektedir ki bid’atçının hali fasığın halinden daha şiddetlidir/kötüdür ve bir de kadının kocasından etkilenmesi durumu vardır.

Şeyh (rahimehullah) “es-Sârimu’l-Meslûl”da bunların gulâtının (aşırılarının) küfrünü ifade etmiştir. Mesela Cibril’i hata etmek ile (yani peygamberlik görevini haşa Ali’ye verecekken Muhammed’e vermekle) itham edenler veya Âişe (radiyallahu anha)’yı Allah’ın O’nu kendisinden beri kıldığı şeyle suçlayanlar veya Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’in vefatından sonra azı dışında sahabenin hepsinin küfre girdiğini iddia edenler gibi. Bu fetvanın benzeri (Hanbelî mezhebi kitaplarından biri olan) “Metâlibu Uli’n-Nuhâ”da geçmektedir. Şeyhu’l-İslam şöyle demiştir:

وَأَمَّا مَنْ لَعَنَ أَوْ قَبَّحَ: يَعْنِي: الصَّحَابَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ فَفِيهِ الْخِلَافُ: هَلْ يُفْسَقُ أَوْ يُكْفَرُ؟، وَتَوَقَّفَ أَحْمَدُ فِي تَكْفِيرِهِ، وَقَالَ: يُعَاقَبُ وَيُجْلَدُ وَيُحْبَسُ؛ حَتَّى يَمُوتَ أَوْ يَتُوبَ

“Sahabe (radiyallahu anhum)’a lanet eden veya onları kötüleyen kimseye gelince, ‘bu kimse fasıklıkla mı yoksa küfürle mi itham edilir’ diye ihtilaf vardır. (İmam) Ahmed bu kimsenin tekfirinde tevakkuf etmiş (durmuş) ve “ölene veya tövbe edene kadar cezalandırılır, sopa vurulur ve hapsedilir” demiştir.”

Başka bir yerde şöyle demiştir:

فَمَا أَكْثَرَ مَا يُوجَدُ فِي الرَّافِضَةِ وَالْجَهْمِيَّةِ وَنَحْوِهِمْ زَنَادِقَةٌ مُنَافِقُونَ؛ بَلْ أَصْلُ هَذِهِ الْبِدْعِ هُوَ مِنَ الْمُنَافِقِينَ الزَّانِدَةِ مِمَّنْ يَكُونُ أَصْلُ زَنْدَقَتِهِ عَنِ الصَّابِئِينَ وَالْمُشْرِكِينَ؛ فَهَؤُلَاءِ كُفَّارٌ فِي الْبَاطِنِ وَمَنْ

عُلِمَ حَالُهُ فَهُوَ كَافِرٌ فِي الظَّاهِرِ أَيْضًا

“Rafiziler, Cehmiyye ve benzerleri içinde bulunan zındık münafıklar ne kadar da çoktur! Hatta bu bid’atların aslı zındık münafıklardan gelir ki, bu zındık münafıkların zındıklığının aslı ise sâbiîler ve müşriklerden gelir. Bu kimseler batında kâfirdirler. Bunlardan durumu bilinen kimse zahirde de kâfirdir.”

Bu sözlerden anlaşılan şudur ki; bunlardan küfrünü açığa çıkarmayanlara zahirde Müslüman muamelesi yapılır. Tıpkı münafıkların durumu gibi. Doğru olan da budur. Allahu A’lem.

Başka bir yerde şöyle söylemiştir:

وَقَدْ ذَهَبَ كَثِيرٌ مِنْ مُبْتَدِعَةِ الْمُسْلِمِينَ: مِنَ الرَّافِضَةِ وَالْجَهْمِيَّةِ وَغَيْرِهِمْ إِلَى بِلَادِ الْكُفَّارِ فَأَسْلَمَ عَلَى يَدَيْهِ خَلْقٌ كَثِيرٌ وَانْتَفَعُوا بِذَلِكَ وَصَارُوا مُسْلِمِينَ مُبْتَدِعِينَ وَهُوَ خَيْرٌ مِنْ أَنْ يَكُونُوا كُفَّارًا، وَكَذَلِكَ بَعْضُ الْمُلُوكِ قَدْ يَغْزُو غَزْوًا يَظْلِمُ فِيهِ الْمُسْلِمِينَ وَالْكَفَّارَ وَيَكُونُ آثِمًا بِذَلِكَ وَمَعَ هَذَا فَيَحْصُلُ بِهِ نَفْعٌ خَلْقٍ كَثِيرٍ كَانُوا كُفَّارًا فَصَارُوا مُسْلِمِينَ؛ وَذَلِكَ كَانَ شَرًّا بِالنِّسْبَةِ إِلَى الْقَائِمِ بِالْوَجِبِ؛ وَأَمَّا بِالنِّسْبَةِ إِلَى الْكُفَّارِ فَهُوَ خَيْرٌ

“Râfizîler, Cehmiyye ve başkalarından olan Müslümanların bid’atçılarından birçok kimse kâfirlerin beldelerine gitmiş ve onların vesilesiyle birçok kimse Müslüman olmuş, Müslüman olmalarıyla faydalanmış ve bid’atçı Müslümanlar olmuşlardır. Bu, onların kâfir olarak kalmalarından daha hayırlıdır. Keza bazı melikler Müslümanlara ve kâfirlere zulmettiği bir savaş yapar ve bu sebeple günahkâr olur, ama bununla birlikte böylece önceden kâfir olup da sonradan Müslüman olan birçok kimsenin faydalanması meydana gelir. Böyle bir Müslümanlık, vacibi yerine getiren (bid’atı, fıska olmayan) kimseye nisbeten şerdir, fakat kâfirlere nisbeten ise hayırdır.”

Görüldüğü gibi Şeyh (rahimehullah) Rafizilerin aşırı olanları ile diğerlerinin arasını ayırmıştır. İlkler kâfir, diğerleri ise değildir.

Buhari’nin “Halku Ef’âli-l-İbâd” kitabında (sy: 40) O’nun şöyle dediği geçer:

مَا أَبَالِي صَلَّيْتُ خَلْفَ الْجَهْمِيِّ وَالرَّافِضِيِّ، أَمْ صَلَّيْتُ خَلْفَ الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى!، وَلَا يُسَلِّمُ عَلَيْهِمْ؛ وَلَا يُعَادُون؛ وَلَا يُنَاكِحُونَ؛ وَلَا يُشْهَدُونَ؛ وَلَا تُؤْكَلُ ذَبَائِبُهُمْ.

“Ha Cehmî ve Rafizî birinin arkasında namaz kılmışım, ha Yahudi ve Hristiyan’ın arkasında namaz kılmışım benim için hepsi bir. Onlara selam verilmez, hastası ziyaret edilmez, nikâhlanılmaz, cenazelerine iştirak edilmez, kestikleri yenmez.”

“es-Sârimu’l-Meslûl”da hicrî 227 senesinde vefat etmiş olan İmam Ahmed b. Yûnus’tan -ki kendisi kütüb-i sitte ravilerindendir- şöyle dediği rivayet edilmiştir:

لَوْ أَنَّ يَهُودِيًّا ذَبَحَ شَاةً، وَذَبَحَ رَافِضِيًّا؛ لَأَكَلْتُ ذَبِيحَةَ الْيَهُودِيِّ، وَلَمْ أَكُلْ ذَبِيحَةَ الرَّافِضِيِّ، لِأَنَّهُ مُرْتَدٌّ عَنِ
الإِسْلَامِ

“Şayet bir yahudi bir koyun kesse ve rafizi de kesse, ben yahudi’nin kestiğini yer, rafizi’nin kesitiğini ise yemezdim. Çünkü o İslamdan dönmüş (mürted olmuş) biridir.”

İbn Hazm (rahimehullah) “el-Fisal”de Şia’nın Kur’ânın tahrifi konusundaki görüşünü delil getirerek Kur’ân hakkında kötü konuşan Hristiyanlar’a reddiye olarak şöyle demiştir:

وَأَمَّا قَوْلُهُمْ فِي دَعْوَى الرِّوَافِضِ تَبْدِيلَ الْقُرْآنِ؛ فَإِنَّ الرِّوَافِضَ لَيَسُؤُوا مِنَ الْمُسْلِمِينَ؛ إِنَّمَا هِيَ فِرْقٌ
حَدَّثَتْ أَوَّلَهَا بَعْدَ مَوْتِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِخَمْسٍ وَعِشْرِينَ سَنَةً، وَكَانَ مَبْدُوهَا إِجَابَةً مِمَّنْ
خَذَلَهُ اللَّهُ تَعَالَى لِدَعْوَةٍ مَن كَادَ الْإِسْلَامَ، وَهِيَ طَائِفَةٌ تَجْرِي مَجْرَى الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى فِي الْكُذْبِ
وَالْكَفْرِ

“Onların, Rafizilerin Kur’ânın değiştirildiği iddiası hakkındaki sözlerine gelince; bir kere Rafiziler Müslümanlardan değildirler. Bunlar, başı Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’in vefatından 25 sene sonra meydana gelmiş olan fırkalar. Bunların başlangıcı, Allah’ın kendisini terk ettiği birinin İslam’a tuzak kurmuş birinin davetine icabet etmesiyle olmuştur. Bunlar, yalan ve küfürde Yahudi ve Hristiyanların mecrasında giden bir taifedir.”

Hanefîlerin kitaplarından “Tebyînu’l-Hakâik Şerhu Kenzi’d-Dekâik”de şu sözleri gördüm:

وَفِي الرِّوَافِضِ إِنْ فَضَّلَ عَلِيًّا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَلَى الثَّلَاثَةِ فَمُبْتَدِعٌ، وَإِنْ أَنْكَرَ خِلَافَةَ الصِّدِّيقِ أَوْ عُمَرَ
فَهُوَ كَافِرٌ

“Rafiziler hakkında (şöyle bir ayrım vardır); şayet bir rafizi Ali (radiyallahu anh)’ı diğer üç halifeye (radiyallahu anhum) üstün kılsa bu kimse bid’atçıdır. Şayet es-Siddîk’ın (Ebubekir’in) veya Ömer’in hilafetini inkar ederse bu kimse kafirdir.”

Bunun benzeri (Hanefîlerin kitaplarından) “Fethu’l-Kadîr”de geçmektedir

(Yine Hanefîlerin kitaplarından) “el-Bahru’r-Râik”ta güzel bir ayrıntı vardır.

Faydalı olduğu için burada bunun tamamını zikredeceğim. Şöyle demiştir:

وَاعْلَمْ أَنَّ الْحُكْمَ بِكُفْرِ مَنْ ذَكَرْنَا مِنْ أَهْلِ الْأَهْوَاءِ وَنَحْوِهِمْ مَعَ مَا ثَبَتَ عَنْ أَبِي حَنِيفَةَ وَالشَّافِعِيِّ مِنْ عَدَمِ تَكْفِيرِ أَهْلِ الْقِبْلَةِ مِنَ الْمُبْتَدِعَةِ كُلِّهِمْ؛ مَحْمَلُهُ أَنَّ ذَلِكَ الْمُعْتَقَدَ نَفْسَهُ كُفْرٌ؛ فَأَلْقَائِلُ بِهِ قَائِلٌ بِمَا هُوَ كُفْرٌ؛ وَإِنْ لَمْ يَكُفْرْ؛ بِنَاءً عَلَى كَوْنِ قَوْلِهِ ذَلِكَ عَنْ اسْتِفْرَاحٍ وَوُسْعِهِ مُجْتَهِدًا فِي طَلَبِ الْحَقِّ، لَكِنَّ جَزْمَهُمْ بِبُطْلَانِ الصَّلَاةِ خَلَفَهُمْ لَا يُصَحِّحُ هَذَا الْجَمْعَ، اللَّهُمَّ إِلَّا أَنْ يُرَادَ بِعَدَمِ الْجَوَازِ عَدَمُ الْحَلِّ مَعَ الصَّحَّةِ، وَإِلَّا فَهُوَ مُشْكِلٌ، هَكَذَا ذَكَرَهُ الشَّيْخُ كَمَالُ الدِّينِ بْنِ الْهَمَامِ، وَعَلَى هَذَا يَجِبُ أَنْ يُحْمَلَ الْمَنْقُولُ عَلَى مَا عَدَا غُلَاةَ الرُّوَافِضِ وَمَنْ ضَاهَاهُمْ؛ فَإِنَّ أَمَنَاتَهُمْ لَمْ يَحْصُلْ مِنْهُمْ بَذَلٌ وَوُسْعٌ فِي الاجْتِهَادِ؛ فَإِنَّ مَنْ يَقُولُ بَأَنَّ عَلِيًّا هُوَ الْإِلَهُ!! أَوْ بَأَنَّ جَبْرِيلَ غَلَطَ! وَنَحْوُ ذَلِكَ مِنَ السُّخْفِ؛ إِنَّمَا هُوَ مُتَّبِعٌ مَحْضِ الْهَوَى وَهُوَ أَسْوَأُ حَالًا مِمَّنْ قَالَ: {مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى}، فَلَا يَتَأَتَّى مِنْ مِثْلِ الْإِمَامِينَ الْعَظِيمِينَ أَنْ لَا يَحْكُمَا بِأَنَّهُمْ مِنْ أَكْفَرِ الْكُفَرَةِ؛ وَإِنَّمَا كَلَامُهُمَا فِي مِثْلِ مَنْ لَهُ شُبْهَةٌ فِيمَا ذَهَبَ إِلَيْهِ، وَإِنْ كَانَ مَا ذَهَبَ إِلَيْهِ عِنْدَ التَّحْقِيقِ فِي حَدِّ ذَاتِهِ كُفْرًا، كَمُنْكَرِ الرُّؤْيَةِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ وَنَحْوِ ذَلِكَ؛ فَإِنَّ فِيهِ انْكَارَ حُكْمِ النُّصُوصِ الْمَشْهُورَةِ وَالْإِجْمَاعِ؛ إِلَّا أَنْ لَهُمْ شُبْهَةٌ قِيَاسِ الْعَائِبِ عَلَى الشَّاهِدِ وَنَحْوِ ذَلِكَ مِمَّا عَلِمَ فِي الْكَلَامِ، وَكَمُنْكَرِ خِلَافَةِ الشَّيْخَيْنِ وَالسَّابِّ لِهَمَّا؛ فَإِنَّ فِيهِ انْكَارَ حُكْمِ الْإِجْمَاعِ الْقَطْعِيِّ، إِلَّا أَنَّهُمْ يُنْكِرُونَ حُجِّيَّةَ الْإِجْمَاعِ بِإِتْهَامِهِمُ الصَّحَابَةَ؛ فَكَانَ لَهُمْ شُبْهَةٌ فِي الْجُمْلَةِ؛ وَإِنْ كَانَتْ ظَاهِرَةً الْبُطْلَانِ بِالنَّظَرِ إِلَى الدَّلِيلِ، فَبَسَبَبِ تِلْكَ الشُّبْهَةِ – الَّتِي أَدَّى إِلَيْهَا اجْتِهَادُهُمْ – لَمْ يُحْكَمْ بِكُفْرِهِمْ؛ – مَعَ أَنَّ مُعْتَقَدَهُمْ كُفْرٌ – احْتِيَاطًا؛ بِخِلَافِ مِثْلِ مَنْ ذَكَرْنَا مِنَ الْغُلَاةِ فَتَأَمَّلْ

“...Bil ki; Ebu Hanife ve Şâfiî’den hiçbir bid’atçı kible ehlini tekfir etmemelerinin sabit olmasıyla birlikte zikrettiğimiz heva ehli kimselerin ve benzerlerinin küfrüne hükmetmenin açıklaması şöyledir; Bu inançlar küfürdür ve bunu söyleyen kişi, bunu hakkı talep etmede gayret sarf ederek söylediği için kâfir olmasa bile küfür olan bir şeyi söyleyendir. Lakin (Ebu Hanîfe ve Şâfiî’nin) bunların arkasında namaz kılmanın batıl olduğuna hükmetmeleri bu açıklamayı doğru kılmamaktadır. Ancak (bunların arkasında namaz kılmanın) caiz olmaması ile namaz sahih olmakla beraber helal olmaması kastedilirse (o zaman bu açıklama doğru olur.) Aksi halde bu müşkildir (sorundur.) Keza (meşhur Hanefî ulemasından) Şeyh Kemâluddîn İbnu’l-Humâm da böyle açıklamıştır. Buna göre (Ebu Hanîfe ve Şâfiî’den) nakledilenin (yani tekfir etmemelerinin), Rafizilerin aşırıların dışındakilerine ve bunların benzerlerine yorulması gerekir. Çünkü bunlar (Rafizilerin aşırıları) gibilerinden hakkı araştırmada gayret sarf etmek söz konusu olmamıştır; (mesela) “Ali ilah’tır” veya “Cibril hata etmiştir” ve buna benzer saçmalıkları söyleyen biri ancak katıksız hevaya uyan biridir. Bu kimse: “Biz onlara ancak bizi Allah’a yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz” diyenlerden daha kötü durumdadır. Bu iki büyük imam gibisinden, bu kimselerin kâfirlerin en kâfirlerinden olduklarına hükmetmemeleri çıkmaz. O ikisinin sözü, benimsediği görüşü haddi zatında

küfür olsa bile görüşü hakkında şüphesi bulunan kimseler gibileri hakkındadır. Allah'ın ahirette görülmesini, kabir azabını v.b.'ni inkar eden gibi. Bunları inkar etmede meşhur nasların ve icmanın hükmünü inkar etmek vardır. Ancak bunları inkar eden kişide ğaibi şahide (ğaib olmayana) kıyas etme şüphesi ve benzeri kelam ilminde bilinen şeyler vardır. Aynı şekilde şeyhey'nin (Ebubekir ve Ömer'in) hilafetini inkar eden ve onlara söven kişi gibi; bunda da kat'î icmanın hükmünü inkar etmek vardır, ancak onlar sahabeyi itham ettikleri için icmanın delil oluşunu inkar ediyorlar. Bu sebeple onların genel anlamda -velev ki batıllığı açık olsa da- bir şüphesi bulunmaktadır. İşte hakkı aramadaki gayretlerinin sevk ettiği bu şüphe sebebiyle -inançları küfür olmakla beraber- ihtiyaten onların küfrüne hükmedilmez. Ancak zikrettiğimiz aşırıları ise böyle değildir. Düşün!"

(Yine Hanefilerin kitaplarından) "Hâşiyetu Raddi'l-Muhtâr"da şunlar geçer:

وَأَنْتَ خَبِيرٌ بِأَنَّ الصَّحِيحَ فِي الْمُعْتَزِلَةِ وَالرَّافِضَةِ وَغَيْرِهِمْ مِنَ الْمُبْتَدِعَةِ؛ أَنَّهُ لَا يُحْكَمُ بِكُفْرِهِمْ وَإِنْ سُبُّوا الصَّحَابَةَ أَوْ اسْتَحَلُّوا قَتْلَنَا بِشُبْهَةٍ دَلِيلٍ؛ كَالْخَوَارِجِ الَّذِينَ اسْتَحَلُّوا قَتْلَ الصَّحَابَةِ، بِخِلَافِ الْغُلَاةِ مِنْهُمْ كَالْقَائِلِينَ بِالنُّبُوَّةِ لِعَلِيِّ، وَالْقَازِفِينَ لِلصِّدِّيقَةِ، فَإِنَّهُ لَيْسَ لَهُمْ شُبْهَةٌ دَلِيلٍ؛ فَهُمْ كُفَّارٌ كَالْفَلَّاسِقَةِ؛ كَمَا بَسَطْنَاهُ فِي كِتَابِنَا (تَنْبِيهِ الْوَلَاةِ وَالْحُكَّامِ عَلَى حُكْمِ شَاتِمِ خَيْرِ الْأَنْامِ)، وَقَدَّمْنَا بَعْضَهُ فِي بَابِ الرِّدَّةِ، وَبِهِ ظَهَرَ مُرَادُ (الْبَحْرِ) بِغَيْرِ الْكَافِرِ مِنْهُمْ؛ وَلِذَا شَبَّهَهُ بِالْكَافِرِ، وَبِهِ سَقَطَ اعْتِرَاضُ النَّهْرِ بِأَنَّ الرَّافِضِيَّ السَّابَّ لِلشَّيْخَيْنِ دَاخِلٌ فِي الْكَافِرِ، وَكَذَا مَا أَجَابَ بِهِ بَعْضُهُمْ مِنْ أَنَّ مُرَادَ (الْبَحْرِ) الْمُفْضِلُ لَا السَّابَّ، فَأَفْهَمَ.

"Sen haberdarsın ki; Mutezile, Rafiziler ve diğer bidatçılar hakkında sahih olan şudur; delil şüphesi sebebiyle sahabeye sövseler de veya bizi öldürmeyi helal görseler de küfürlerine hükmedilmez. Aynı sahabeyi öldürmeyi helal gören Hariciler gibi. Ancak bunların aşırıları ise böyle değildir; Ali (radiyallahu anh)'ın peygamber olduğunu söyleyenler, siddîka'ya (Âişe -radiyallahu anhâ'ya) iftira atanlar gibi. Bu kimselerin delil şüphesi yoktur. Bunlar felsefeciler gibi kâfirdirler. Biz bunu "Tenbîhu'l-Vulâti ve'l-Hukkâm alâ Hukmi Şâtimi Hayri'l-Enâm" kitabımızda genişçe açıkladık ve bazısını "Bâbu'r-Ridde" bölümünde önceden söyledik. Bu ayrımla (yukarıda nakilde bulunulan) "el-Bahr" (kitabının sahibinin) bu kimselerden kafir olmayanlarla kastı ortaya çıkmış oldu ve yine bununla (Hanefilerin kitaplarından) "en-Nehr" (en-Nehru'l-Fâik kitabının sahibinin): "Şeyhey'n'e söven rafizi kafirler arasına dahildir" itirazı düşmüş oldu. Keza bazılarının "el-Bahr"ın kastının mufaddil (Ebubekir ve Ömer'e sövmeksizin Ali'yi ikisinden üstün kılanlar) olup sövenler olmadığı cevabı da düşmüş oldu. Anla!"

(Hanbelî ulemasından) İbn Muflih "el-Furû"da İmam Ahmed

(rahimehullah)'tan, bir tevil ile hak ehlini, sahabeyi tekfir eden, Müslümanların kanını helal gören kimselerin harici, bâği, fasık kimseler olduğunu, yine O'ndan kâfir olduklarını aktarmıştır. Ve (Hanbelî ulemasından biri olan) İbn Akîl'den, O'nun Hanbelî ashabından Hariciler, Rafiziler, Mürcie gibi bir asılda muhalefet eden kimselerin tekfirini naklettiğini nakletmiştir. İbn Akîl'den başkalarından ise (Hanbelilerden) helal görmeksizin bir sahabeye söven kişi hakkında (biri kâfirdir diğeri değildir diye) iki rivayet, helal görenin ise kâfir olduğunu naklettiklerini nakletmiştir. Keza Şeyhu'l-İslam'dan İmam Ahmed'in ifadelerinin, Haricilerin, Kaderiyye'nin, Mürcienin ve başkalarının kâfir olmadıklarında açık olduğunu, O'nun sadece muayyenlerini olmaksızın Cehmiyye'yi tekfir ettiğini aktarmıştır. (İbn Muflih'in naklettiğine göre Şeyhu'l-İslam) şöyle demiştir:

وَمَا أَهْلُ الْأَيْمَةِ أَحْمَدَ وَغَيْرِهِ مَبْنِيَّةً عَلَى التَّفْصِيلِ بَيْنَ النَّوعِ وَالْعَيْنِ. وَنَقَلَ مُحَمَّدُ بْنُ عَوْفٍ الْجَمَصِيُّ:
مَنْ أَهْلُ الْبِدْعِ الَّذِينَ أَخْرَجَهُمُ النَّبِيُّ عَلَيْهِ أَفْضَلُ الصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ مِنَ الْإِسْلَامِ الْقَدْرِيَّةُ وَالْمُرْجِيَّةُ
وَالرَّافِضَةُ وَالْجَهْمِيَّةُ، فَقَالَ: لَا تُصَلُّوا مَعَهُمْ وَلَا تُصَلُّوا عَلَيْهِمْ، وَنَقَلَ مُحَمَّدُ بْنُ مَنْصُورٍ الطُّوسِيُّ: مَنْ
زَعَمَ أَنَّ فِي الصَّحَابَةِ خَيْرًا مِنْ أَبِي بَكْرٍ فَوَلَاهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَدْ افْتَرَى عَلَيْهِ وَكَفَرَ بِأَنْ
زَعَمَ بِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُقَرُّ الْمُنْكَرَ بَيْنَ أَنْبِيَائِهِ فِي النَّاسِ

“Bir taife O'ndan (Ahmed'ten) Mürcie ve Mufaddila olan Şia da dahil mutlak olarak (bütün) bid'at ehlinin tekfiri noktasında (biri kâfirdir diğeri değildir diye) iki rivayet nakletmiştir.” Sonra şöyle devam etmiştir: “Ahmed ve başka imamların mezhebi nev' ile ayn (yani mutlak ve muayyen) arasını ayırma üzere mebnidir (bina edilmiştir.) Muhammed b. Avf el-Hımsî şunu nakletmiştir: “Kaderiyye, Mürcie, Rafiziler ve Cehmiyye Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in İslam'dan çıkardığı bid'at ehлиндendir.” Sonra şöyle demiştir: “Onlarla birlikte namaz kılmayın ve onların cenaze namazını kılmayın.” Muhammed b. Mansûr et-Tûsî şunu nakletmiştir: “Kim sahabe arasında Ebubekir'den daha hayırlı kimsenin olup Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in onu görevlendirdiğini iddia ederse Nebi'ye iftira etmiş ve kâfir olmuştur. Çünkü bu kimse Allah Teâlâ'nın, insanlar hakkında (verdikleri hükümde) Peygamberlerinin arasındaki bir münkeri ikrar ettiğini iddia etmiş olmaktadır.” (İbn Muflih'den nakil burada bitti.)

Bu söylenenlerin benzeri (Hanbelîlerin kitaplarından) “Nihâyetu'l-Mubtedâ”de geçmektedir. (Bu kitabın sahibi, Hanbeli âlimlerinden biri olan) İbn Hâmid'ten Haricilerin, Rafizilerin, Kaderiyye'nin ve Mürcie'nin kâfir olduklarını ve şöyle dediğini zikretmiştir:

وَمَنْ لَمْ يُكْفَرْ مَنْ كَفَرْنَا هُ فَسَقَ وَهُجِرًا، وَفِي كُفْرِهِ وَجْهَانِ، وَالَّذِي ذَكَرَ هُوَ وَغَيْرُهُ مِنْ رِوَايَةِ الْمَرْوُذِيِّ
وَأَبِي طَالِبٍ وَيَعْقُوبَ وَغَيْرِهِمْ أَنَّهُ لَا يُكْفَرُ

“Kim bizim tekfir ettiğimizi tekfir etmezse fasıklıkla suçlanır ve terkedilir. Bu kimsenin tekfirinde iki vecih/görüş vardır. O’nun ve başkalarının Mervezî, Ebu Tâlib, Ya’kûb ve başkalarının rivayetinden zikrettiğine göre bu kişi tekfir edilmez.”

Derim ki (Ebu’l-Velîd): “Kim bizim tekfir ettiğimizi tekfir etmezse fasıklıkla suçlanır ve terkedilir” sözü doğru değildir. Bir muayyen hakkında şartı ile; tekfirini gerektirici sebebin varlığı ve maninin olmaması ile birlikte küfürle hükmetmek icthadi bir hükümdür. Başka bir müctehid buna nasıl mecbur edilebilir? Evet, eğer kastedilen hakkında nassın varid olduğu biriyse bu kabul edilir, lakin bununla o nassı bir muayyene indirgemenin arasını ayırmak gerekir. Çünkü işaret ettiğimiz gibi bu icthadi bir hükümdür. Bu, kendisinin bilinmemesi sebebiyle birçok kimsenin şeriata karşı cüretkârlığa ve tekfirden aşırılığa düştüğü yerlerden biridir.

“el-Furû”da Meymûnî’nin Ahmed (rahimehullah)’tan şöyle dediğini rivayet ettiği geçer:

لَا أَشْهَدُ الْجَهْمِيَّةَ وَلَا الرَّافِضَةَ وَيَشْهَدُهُ مَنْ شَاءَ قَدْ تَرَكَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الصَّلَاةَ عَلَى أَقْلٍ
مَنْ ذَا (ذِي) الدِّينِ وَالْغُلُولِ وَقَاتِلِ نَفْسِهِ

“Cehmiyye’nin ve Rafizilerin cenazesine katılmam, dileyen ise katılabilir. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) bunlardan daha aşağı derecede olan; borçlu, ganimetten çalan ve intihar edenlerin cenazesini kılmamıştır.”

Ebu’l-Velîd (Allah O’nu affetsin -kendisini kastediyor-) der ki: Ahmed sertlik/katılık göstermek için onların namazını kılmayı terk etmiştir, tekfir ettiğinden ötürü değil! Çünkü: “dileyen ise katılabilir” demiştir. Ve yine (kıyas yapmak için) Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’in namazlarını kılmayı terk ettiği kimseleri zikretmesi de buna delildir (çünkü bunlar Müslümandırlar.)

Ebubekir b. Ayyâş şöyle demiştir:

لَا أَصَلِّي عَلَى رَافِضِيٍّ وَلَا حُرُورِيٍّ

“Rafizinin ve Haricinin cenaze namazını kılmam.”

Firyâbî şöyle demiştir:

مَنْ شَتَمَ أَبَا بَكْرٍ فَهُوَ كَافِرٌ لَا يُصَلَّى عَلَيْهِ، قِيلَ لَهُ: فَكَيْفَ تَصْنَعُ بِهِ وَهُوَ يَقُولُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ؟، قَالَ لَا تَمْسُوهُ بِأَيْدِيكُمْ ادْفَعُوا بِالْخَشَبِ حَتَّى تُوَارُوهُ

“Kim Ebubekir’e söverse kafirdir, namazı kılınmaz. Kendisine denildi ki: Peki onu ne yaparsın, halbuki o La ilahe illallah diyor.” Dedi ki: “Ona elinizle dokunmayın, tahtayla itekleyerek onu gömün.” 2

Şevkânî (rahimehullah) “Neylu’l-Evtâr”da (meşhur Şâfiî ulemasından) Şeyh Takiyyuddin es-Subkî’nin, fetvalarında şöyle dediğini aktarmıştır:

احْتَجَّ مَنْ كَفَرَ الْخَوَارِجَ وَغُلَاةَ الرِّوَاغِ بِتَكْفِيرِهِمْ أَعْلَامَ الصَّحَابَةِ لِتَضَمُّنِهِ تَكْذِيبَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي شَهَادَتِهِ لَهُمْ بِالْجَنَّةِ ، قَالَ : وَهُوَ عِنْدِي احْتِجَاجٌ صَحِيحٌ

“Haricileri ve Rafizilerin aşırılarını tekfir edenler, onların sahabenin önde gelenlerini tekfir etmelerini delil göstermişlerdir. Çünkü bu, Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’i sahabe için cennet şahitliğinde bulunmasında yalanlamayı içermektedir.” Sonra şöyle demiştir: “Bu benim yanımda sahih bir delildir.” Sonra Şevkânî O’ndan buna muhalif olanların görüşüne verdiği cevabı nakletmiştir.

“ed-Duraru’s-Seniyye”de Şeyh Muhammed b. Şeyh Abdillatif b. Şeyh Abdirrahman’ın bunların aşırılarını tekfir ettiği geçmektedir. Bunun benzeri (yani tekfir) Şeyh Abdullah b. Şeyh Muhammed (rahimehumallah) tarafından da ifade edilmiştir ki O bunu, Rafizilerin bir takım taifeler olduklarını zikrettikten ve İbn Teymiyye’nin zikrettiği üzere onların aşırılarını tekfir ettiğini belirttikten sonra Rafizilerin hükmü hakkındaki cevabında ifade etmiş ve şunları eklemiştir:

وَأَمَّا تَكْفِيرُهُ: فَاخْتَلَفَ الْعُلَمَاءُ فِي ذَلِكَ، فَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَهُ كَمَا يُذَكَّرُ عَنْ مَالِكٍ؛ وَاحْتَجَّ عَلَى كُفْرِهِ بِقَوْلِهِ تَعَالَى: {لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ}، قَالَ: فَكُلُّ مَنْ غَاظُوهُ فَهُوَ كَافِرٌ لِهَذِهِ الْآيَةِ، وَالَّذِي عَلَيْهِ الْأَكْثَرُ عَدَمُ تَكْفِيرِهِ، وَتَوَقَّفَ أَحْمَدُ فِي تَكْفِيرِهِ وَقَتْلِهِ

“Tekfirine gelince; ulema bu konuda ihtilaf etmişlerdir. Kimisi tekfir etmiştir, ki bu İmam Malik’ten de zikredilir. Malik bu kimsenin küfrüne : “...Onlarla (sahabeyle) kâfirleri kızdırmak için” (Feth 29) ayetini delil getirmiş ve: “Sahabenin kızdırdığı her bir kimse bu ayetten ötürü kâfirdir” demiştir. Ancak çoğunluk ise tekfir etmemektedir. Ahmed ise tekfirinde ve öldürülmesinde tevakkuf etmiştir.”

Derim ki: O’nun Malik (rahimehullah)’tan zikrettiğini İbn Kesir O’ndan zikri geçen ayetin tefsirinde aktarmış ve O’na bu hükümde âlimlerden bir grubun

muvafakat ettiğini zikretmiştir. Âlûsî de tefsirinde bunların küfrüne hükmetme ve kanlarını ve mallarını helal kılma hükmünü Mâ verâu'n-nehr ulemasından nakletmiştir.

Faide: En-Nefrâvî el-Ezherî Ahmed b. Ğuneym b. Salim'in "el-Fevâkihu'd-Devânî alâ Risâleti'l-Kayravânî"de şöyle dediği geçmektedir: "Musannif (yani Kayravânî)" kendisi hakkında Şia'dan korkuyordu. (Bir gün) evinin duvarı düştüğü zaman bir köpek edindi. O'na: "Nasıl köpek edinirsin, hâlbuki Malik üç yerin dışında köpek edinmekten nehyetmiştir" denildiğinde şöyle demiştir: "Şayet Malik zamanımıza yetişseydi açgözlü bir aslan edinirdi!" Bunun benzeri Malikîlerin kitaplarından "Minehu'l-Celîl" ve "Hâşiyetu'l-Adevî"de geçmektedir.

Sonra "ed-Duraru's-Seniyye"de yukarıda geçen sözlerini, bunun onların asıldaki hükümleri olduğunu, müteahhirlerine (sonraki dönemlerde yaşamış olanlarına) gelince ise onların buna türbelerin yanında ve başka yerlerde ilk Arapların şirkini de geçtikleri büyük şirk eklediklerini söyleyerek devam ettirmiştir. Sonra şöyle demiştir:

لَأَنَّهُمْ أَضَافُوا إِلَى ذَلِكَ الْعُلُوِّ فِي الْأَوْلِيَاءِ وَالصَّالِحِينَ مِنْ أَهْلِ الْبَيْتِ وَغَيْرِهِمْ؛ وَاعْتَقَدُوا فِيهِمْ النَّفْعَ وَالضَّرَّ فِي الشَّدَّةِ وَالرَّخَاءِ، وَيَرَوْنَ أَنَّ ذَلِكَ قُرْبَةٌ تُقَرِّبُهُمْ إِلَى اللَّهِ، وَدِينَ يَدِينُونَ بِهِ؛ فَمَنْ تَوَقَّفَ فِي كُفْرِهِمْ وَالْحَالَةَ هَذِهِ وَارْتَابَ فِيهِ فَهُوَ جَاهِلٌ بِحَقِيقَةِ مَا جَاءَتْ بِهِ الرُّسُلُ وَنَزَلَتْ بِهِ الْكُتُبُ، فَلْيُرَاجَعْ دِينَهُ قَبْلَ حُلُولِ رَمْسِهِ

"Çünkü onlar buna, ehl-i beyt'ten ve başkalarından olan veliler ve salihler hakkında aşırılığı eklemişler; onların zorlukta ve rahatlıkta fayda ve zarar verebileceklerine inanmışlardır ve onlar bunun kendilerini Allah'a yaklaştıran bir yakınlık ve boyun eğdikleri bir din olduğunu düşünürler. Durum böyle olduğu halde kim ki onların küfründe tevakkuf eder ve bu konuda şüpheye düşerse bu kimse Rasullerin kendisiyle geldiği ve kitapların kendisiyle indiği şeyin (yani tevhidin) hakikatini bilmeyen biridir. Bu kimse kabrine girmeden önce tekrar bi dinine dönsün (gözden geçirsin.)"

Yine "ed-Duraru's-Seniyye"de geçmektedir ki; Şeyh Abdurrahman b. Hasen Rafizileri Mekke'ye götürmenin haram olduğu ve bunda ısrar eden kişinin fasık olduğu fetvasını vermiştir.

Suud daimi fetva kurulunun fetvaları arasında 12 imamcı Rafizilerin avamının hükmü hakkında bir soru bulunmaktadır; hak'tan çıkmış fırkalardan herhangi bir fırkanın âlimleriyle tabileri arasında tekfîr ve tefsîk (fisk ile itham etme) açısından bir fark var mıdır? Bunun cevabında şunlar geçmektedir:

مَنْ شَايَعَ مِنَ الْعَوَامِّ إِمَاماً مِنْ أَيْمَةِ الْكُفْرِ وَالضَّلَالِ؛ وَانْتَصَرَ لِسَادَتِهِمْ وَكُبَرَائِهِمْ بَغْياً وَعَدَوْاً حُكْمَ لَهُ
بِحُكْمِهِمْ كُفْراً وَفِسْقاً

“Avamdan kim küfür ve sapıklık imamlarından bir imamın tarafında olur ve haddi aşarak liderlerini ve büyüklerini desteklerse bu kimseye küfür ve fık olarak onların hükmüyle hükmedilir.” Cevapta bu fetvanın delilleri de zikredilmiştir. (Bkz: Fetva rakam: 9247)

Bu nakilleri, kendisine çok ihtiyaç duyulduğu ve hakkında çokça sorulduğu için uzattık. Şu asrımızda biz ve Müslümanlar Rafizilerin ehl-i sünnete yaptıklarına şahit olduk. Burası bu yapılanları nakletmeye dar gelir. Bu kavim tarih boyunca hep İslam’a ve ehline karşı kâfir ümmetlere yardımcı olmuştur. Bu konuda şunu bilmen yeterli; bunlar, Birinci Sultan Selim (*rahimehullah*)’ın bütün Avrupa ülkelerini Osmanlı devletine katmak ve âlem-i İslam’ın doğusunu en uzak batısına bitıştirmek için azmettiği/karar verdiği ‘*Osmanlı ordusunun Avrupa ülkelerine ilerlemesi*’ni durdurmak için Hristiyanların geçtiği bir sınır olmuşlardır. Ancak Avrupalılar Safevîleri Osmanlı devletine karşı kışkırtmaya başvurdular ki bu, Osmanlı devletini Safevîlerle uzun sürecek savaflara girmeye sevkeden etkenlerden biri olmuş (ve böylece *Osmanlı batıya karşı saldırılarda bulunamamış, bütün güçlerini ve saldırılarını bunlara yöneltmişlerdir.*) Bu savaflar Sultan’ın Avrupa hakkındaki planının durmasına sebep olmuştur. Hatta bazı Avrupalılar Osmanlının karşısında durdukları için Safevîleri övmüşlerdir. Şekip Arslan “*Hâdiru’l-Âlemi’l-İslâmî*”de onların şöyle dediklerini nakletmiştir: “*Safevîler olmasaydı bugün Cezairliler gibi Müslüman olmuştuk.*”

Yine Safevîler bu savaflarıyla Osmanlı devletinin desteklerini/dayanaklarını yıkmaya ve zayıflığa dönmelerine önemli bir sebep olmuşlardır ki bu zayıflık da Filistin’de Yahudi devletinin inşa edilmesine sebep olmuştur.

Yeni Afganistan tarihinde; Rusların saldırdığı günlerden şu günümüze kadar bizim ve başkalarının şahit olduğu o yaptıklarına ve Haçlıların Irak’a saldırılarından sonra bugün Irak’ta yaptıklarına gelince; bunun izahı uzar. Miladi 90’lı yılların başlarında Afganistanlı ehl-i hadis ulehasının büyüklerinden bazılarıyla karşılaşmıştım. Onlardan birine Şia’nın Afganistan’da ehl-i sünnete olan düşmanlıklarının şiddetini sormuştum ve bana bunun bir tarihinin olduğunu söyledi. Bu da, Safevîlerin Afganistan’a Şia’nın gulâtını (*aşırılarını*) yerleştirmesidir. Şöyle dedi: “*Onlar (yerleştirilenler) itikad olarak (tekfirinde ulemanın ittifak ettiği Şia gruplarından biri olan) İsmâîlî, görünüşte ise Rafizilerdir.*” Bunlar “*Hâzârâ*” diye isimlendirilmişlerdir, çünkü yerleştirme zamanında onları 1000’li olarak gruplara dağıtmışlardı. Bu ise bu kelimenin Arapçadaki manasıdır. Çünkü Hâzâr Farsçada 1000 demektir.

Bu kelimenin sonuna eklenmiş olan elif (ki böylece Hâzârâ olmuş oluyor) çoğul yapmak içindir. Allahu A'lem.

Müslümanlar üzerine gerekli olan, bu kavme karşı -onları davet etme ve sapıklıklarını beyan etme vecibelerinin yanı sıra- tıpkı imamların onlar hakkında hüküm verirken ihtiyat ve ayırma gitme yolunu tuttukları gibi dikkatli/ihtiyatlı olma yolunu tutmalarıdır. Fakat bununla birlikte onlardan her kim kâfir düşmana taassubu izhar ederse (düşmanın tarafını tutarsa) onun hükmü kâfir düşmanın hükmüdür (kâfir olur.)

Bil ki; Bugünkü Rafiziler geçmişte üzerinde bulundukları durumdan daha tehlikelidirler. İslam düşmanları, bunların imamlarının aşırı gitmelerinden ve İslam'a karşı gizledikleri savaşları ve düşmanlıklarından istifade etmektedirler. Keza bunların avamlarının birçoğunun cehaletinden de istifade etmektedirler. Akidelerini yaymak, iftiralarına davet etmek, İslam dinini, Nebisini (sallallahu aleyhi ve sellem) ve ashabını (radiyallahu anhum) karalamalarını piyasaya sürmek için günümüz ulaşım araçları onların hizmetine verilmiştir. Hal buyken bunların İslam'a ve Müslümanlara karşı diğer kâfir milletlerden daha tehlikeli olduğunda hiçbir şüphe oluşmaz. Gerçek şu ki bu aynı zamanda onlara hüccetin ikame edilmesine en büyük sebeplerdendir de. Zira günümüz ulaşım araçları inandıkları küfrü avamları arasında en büyük bir şekilde yaymıştır. Bir müddet önce, Irak, Mısır, Kuveyt, Suud'un kuzeyinde bulunan Katîf gibi muhtelif bölgelerde yapılmış, davetçilerinden muhtelif davetçilere ait muhtelif ders halkalarından İslam'a karalamalarının içinde toplandığı bir kaseti dinledim. Bu kasette, bu yazımı azının en azını bile aktarmaktan yüksek tuttuğum açık küfürler bulunmaktadır. Kim bundan herhangi bir şey hakkında şüphe ediyorsa bu söylediklerimin kat katını görmesi ve bu rafizilerin şerrin bütün taraflarını; Allah'a ortak koşmak, itikadi ve ameli küfür, büyük ve küçük nifak ve bu kapılardan her bir kapıdan çeşitli sınıf ve renkleri ve bunların yanı sıra ibâhîlik (haramları mübah görmek) ve fücuru topladıklarını görmesi için internetten الشبكة العنكبوتية "eş-Şebeketu'l-Ankebûtiyye" sayfasına bir göz atсын. Bütün bunlarla birlikte günümüzdeki Rafiziler ile haklarında Şeyhu'l-İslam İbn Teymiyye'nin ve başka imamların (rahimehumullah) fetva verdiği Rafizilerin arasında uzak bir fark olduğuna kesin olarak hükmedilir. Bununla birlikte derim ki: Bunlardan olan mümteni' taife 3 ise Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabının (radiyallahu anhum) savaştığı İslam hükümlerinden çıkmış mürted taifeler cinsindendir. Bunlar hakkında ister "bunların hepsi kâfirdir" denilsin veya böyle denilmesin aynıdır. Bu, onların hükmü hakkında hiçbir şeyi değiştirmez.

Yaklaşık iki sene önce Osmanlı devleti ulemasının bir fetvasını gördüm. Fetvada konumuz hakkında önemli olan birtakım mühim meselelere cevap

vermişler. Bu fetvayı Muhammed Emin b. Ömer el-Huseynî ed-Dimeşkî el-Hanefî “Tenkîhu’l-Fetâva’l-Hâmidîyye”de zikretmiştir. Tarihi ve fıkhi açıdan faydalı olduğu için bunu burada zikretmeyi uygun gördüm. Zikredilen kitapta şöyle demiştir:

“Müellif (rahimehullah) şöyle demiştir: “Şeyhu’l-İslam Abdullah Efendi’nin (el-Melik, es-Selâm olan Allah O’nu korusun) Mecmûasında beni Medine-i Münevvere’den (salâtın en üstünü ve selâmın en kâmilî orayı nurlandıranın üzerine olsun) geldiği vakit Cuneyne’de ziyaret ettiği zaman şunu gördüm: “-Fazlınız daim olsun, Allah sizden razı olsun ve ilminizle Müslümanlara fayda versin- Rafizilere karşı savaşmanın vacip ve onları öldürmenin caiz oluşunun sebebi hakkında görüşünüz nedir? Sultana karşı çıkmak mı (bâği olmak mı) yoksa küfür mü (kafir oldukları için mi)? İkinciye diyorsanız peki kafir olmalarının sebebi nedir? Kafir olmalarının sebebini ispat ederseniz peki mürted gibi tevbeleri ve İslamları kabul edilir mi yoksa Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’e söven kişi gibi kabul edilmeyip öldürülmeleri mi gerekir? Eğer ikincisini diyorsanız peki (tevbe ettikten sonra Müslüman kabul edilip) hadden mi öldürülürler yoksa (tevbeleri Müslüman olmalarında da kabul edilmeyip) kafir oldukları için mi öldürülürler? Cizye vermeleri veya belli bir vakitle sınırlandırılmış bir eman vermek veya müebbed bir eman vermek suretiyle onları bulundukarı hal üzere terk etmek caiz midir? Kadınlarını ve çocuklarını köle edinmek caiz midir? Bize fetva verin. Allah sizi cennetle mükafatlandırır.”

Cevap:

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ؛ اَعْلَمُ اَسْعَدَكَ اللَّهُ اَنْ هُوَ لَا الْكُفْرَةَ وَالْبَغَاةَ الْفَجَرَةَ؛ جَمَعُوا بَيْنَ اَصْنَافِ الْكُفْرِ وَالْبَغْيِ وَالْعِنَادِ؛ وَأَنْوَاعِ الْفُسْقِ وَالزُّنْدَقَةِ وَالْإِلْحَادِ؛ وَمَنْ تَوَقَّفَ فِي كُفْرِهِمْ وَالْحَادِثِمْ وَوُجُوبِ قِتَالِهِمْ وَجَوَازِ قِتَالِهِمْ فَهُوَ كَافِرٌ مِثْلُهُمْ، وَسَبَبُ وَجُوبِ مُقَاتَلَتِهِمْ وَجَوَازِ قِتَالِهِمْ الْبَغْيُ وَالْكُفْرُ مَعًا، أَمَّا الْبَغْيُ فَإِنَّهُمْ خَرَجُوا عَنْ طَاعَةِ الْإِمَامِ خَلَدَ اللَّهُ تَعَالَى مُلْكُهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ!، وَقَدْ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: {فَقَاتِلُوا الَّذِينَ تَبَغُّوْا حَتَّى تَفِيءَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ}؛ وَالْأَمْرُ لِلْوَجُوبِ؛ فَيَنْبَغِي لِلْمُسْلِمِينَ إِذَا دَعَاهُمْ الْإِمَامُ إِلَى قِتَالِ هَؤُلَاءِ الْبَاغِينَ الْمَلْعُونِينَ عَلَى لِسَانِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ أَنْ لَا يَتَأَخَّرُوا عَنْهُ؛ بَلْ يَجِبُ عَلَيْهِمْ أَنْ يُعِينُوهُ وَيُقَاتِلُوهُمْ مَعَهُ، وَأَمَّا الْكُفْرُ؛ فَمِنْ وَجْهِ: مِنْهَا: أَنَّهُمْ يَسْتَخِفُّونَ بِالْإِيمَانِ؛ وَيَسْتَهْزِئُونَ بِالْشَّرْعِ الْمُبِينِ، وَمِنْهَا: أَنَّهُمْ يُهَيِّنُونَ الْعِلْمَ وَالْعُلَمَاءَ مَعَ أَنَّ الْعُلَمَاءَ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ، وَقَدْ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: {إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ}، وَمِنْهَا: أَنَّهُمْ يَسْتَحِلُّونَ الْمُحَرَّمَاتِ؛ وَيَهْتَكُونَ الْحُرْمَاتِ، وَمِنْهَا: أَنَّهُمْ يُنْكِرُونَ خِلَافَةَ الشَّيْخَيْنِ؛ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُوقِعُوا فِي الدِّينِ الشَّيْنَ، وَمِنْهَا: أَنَّهُمْ يُطَوِّلُونَ أَلْسِنَتَهُمْ عَلَى عَائِشَةَ الصِّدِّيقَةِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا، وَيَتَكَلَّمُونَ فِي حَقِّهَا مَا لَا يَلِيْقُ بِشَأْنِهَا؛ مَعَ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَنْزَلَ عِدَّةَ آيَاتٍ فِي بَرَاءَتِهَا وَنَزَاهَتِهَا؛ فَهُمْ كَافِرُونَ بِتَكْذِيبِ الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ؛ وَسَابُونَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَسَلَّمَ ضِمْنًا؛ بِنَسَبَتِهِمْ إِلَى أَهْلِ بَيْتِهِ هَذَا الْأَمْرَ الْعَظِيمَ، وَمِنْهَا: أَنَّهُمْ يَسُبُّونَ الشَّيْخَيْنِ؛ سَوَدَ اللَّهُ
وُجُوهُهُمْ فِي الدَّارَيْنِ.

“Bütün hamdler alemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur. Bil ki (Allah seni mutlu etsin); Bu kafir ve bâği facirler, küfrün, haddi aşmanın ve inadın sınıflarını, fıskın, zındıklığın ve mülhidliğin çeşitlerini toplamışlardır. *Kim bunların küfründe, mülhid olduklarında, kendileriyle savaşmanın vacip ve öldürülmelerinin caiz olduğunda tevakkuf ederse (duraksarsa) o da onlar gibi kafirdir.* Onlara karşı savaşmanın vacip, öldürülmelerinin caiz olmasının sebebi hem bâğiliktir hem de küfürdür. Bâği olduklarına gelince; çünkü onlar imama (Allah o’nun hükümranlılığını kıyamet gününe kadar ebedi kılsın!) itaatten çıkmışlardır. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: “Allah’ın emrine dönünceye kadar (veya dönsünler diye) bâği olan taifeyle savaşın.” Emir (ki bu ayette “savaşın” emridir) vucûb içindir (vacip olmayı ifade eder.) Dolayısıyla imam, müslümanları bu bâği, rasullerin efendisinin diliyle lanetlenmiş olanlara karşı savaşmaya çağırdığında bundan geri durmamaları gerekir, onlara imama yardım etmeleri ve onunla birlikte bunlara karşı savaşmaları vaciptir. Kafir olduklarına gelince; birkaç yönden küfre girmişlerdir. Bunlardan bir kaçı; Dini hafife alıyorlar, şer’-i mübîn ile alay ediyorlar. İlmi ve ulemayı küçümsüyorlar, halbuki alimler peygamberlerin varisleridirler. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: “Kulları arasında Allah’tan ancak alimler korkar.” Haramları helal görüyor, mukaddesâta hakaret ediyorlar. Şeyheyne’in hilafetini inkar ediyor ve dine çirkinlik sokmak istiyorlar. Dillerini siddîka Âişe (radiyallahu anha)’ya uzatıyor, O’nun hakkında şanına yaraşmayan şeyler konuşuyorlar. Halbuki Allah Teâlâ O’nun beri ve temiz/pak olduğu hakkında birkaç ayet indirmiştir. Dolayısıyla bu kimseler Kur’ân-ı azîm’i yalanlamaları sebebiyle kafirdirler ve Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’in ehl-i beytine bu büyük şeyi nisbet ederek Nebi’ye dolaylı olarak sövenlerdir. Onlar şeyheyne söverler. Allah her iki dâr’da da (hem dünya hem de ahirette) yüzlerini kara etsin.”

وَقَالَ السُّيُوطِيُّ مِنْ أَيْمَةِ الشَّافِعِيَّةِ: مَنْ كَفَرَ الصَّحَابَةَ أَوْ قَالَ إِنَّ أَبَا بَكْرٍ لَمْ يَكُنْ مِنْهُمْ كَفَرَ، وَنَقَلُوا
وَجْهَيْنِ عَنْ تَعْلِيلِ الْقَاضِي حُسَيْنٍ فِيمَنْ سَبَّ الشَّيْخَيْنِ؛ هَلْ يَفْسُقُ أَوْ يَكْفُرُ؟ وَالْأَصَحُّ عِنْدِي التَّكْفِيرُ؛
وَبِهِ جَزَمَ الْمُحَامِلِيُّ فِي اللَّبَابِ. انْتَهَى. وَتَبَّتْ بِالتَّوَاتُرِ قِطْعًا عِنْدَ الْخَوَاصِّ وَالْعَوَامِّ مِنَ الْمُسْلِمِينَ أَنَّ
هَذِهِ الْقَبَائِحَ مُجْتَمِعَةٌ فِي هَؤُلَاءِ الضَّالِّينَ الْمُضِلِّينَ؛ فَمَنْ اتَّصَفَ بِوَاحِدٍ مِنْ هَذِهِ الْأُمُورِ؛ فَهُوَ كَافِرٌ
يَجِبُ قَتْلُهُ بِاتِّفَاقِ الْأُمَّةِ؛ وَلَا تُقْبَلُ تَوْبَتُهُ وَإِسْلَامُهُ فِي إِسْقَاطِ الْقَتْلِ، سَوَاءً تَابَ بَعْدَ الْقُدْرَةِ عَلَيْهِ
وَالشَّهَادَةِ عَلَى قَوْلِهِ؛ أَوْ جَاءَ تَائِبًا مِنْ قَبْلِ نَفْسِهِ؛ لِأَنَّهُ حَدٌّ وَجَبَ وَلَا تُسْقِطُهُ التَّوْبَةُ كَسَائِرِ الْحُدُودِ،
وَلَيْسَ سَبُّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَالْإِرْتِدَادِ الْمَقْبُولِ فِيهِ التَّوْبَةُ، لِأَنَّ الْإِرْتِدَادَ مَعْنَى يَنْفَرِدُ بِهِ الْمُرْتَدُّ لَا
حَقَّ فِيهِ لِغَيْرِهِ مِنَ الْإِدْمِيَيْنِ؛ فَقُبِلَتْ تَوْبَتُهُ، وَمَنْ سَبَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَعَلَّقَ بِهِ حَقُّ الْإِدْمِيِّ

وَلَا يَسْقُطُ بِالتَّوْبَةِ؛ كَسَائِرِ حُقُوقِ الْإِدْمِيَيْنِ، فَمَنْ سَبَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَوْ أَحَدًا مِنَ الْأَنْبِيَاءِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ وَسَلَامُهُ فَإِنَّهُ يَكْفُرُ، وَيَجِبُ قَتْلُهُ، ثُمَّ إِنْ تَبَتَّ عَلَى كُفْرِهِ وَلَمْ يَتُبْ وَلَمْ يُسَلِّمْ يُقْتَلْ كُفْرًا بِلَا خِلَافٍ، وَإِنْ تَابَ وَأَسْلَمَ فَقَدْ اخْتَلَفَ فِيهِ؛ وَالْمَشْهُورُ مِنَ الْمَذْهَبِ الْقَتْلُ حَدًّا، وَقِيلَ يُقْتَلُ كُفْرًا فِي الصُّورَتَيْنِ.

وَأَمَّا سَبُّ الشَّيْخَيْنِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا، فَإِنَّهُ كَسَبِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَقَالَ الصَّدْرُ الشَّهِيدُ: مَنْ سَبَّ الشَّيْخَيْنِ؛ أَوْ لَعَنَهُمَا يَكْفُرُ؛ وَيَجِبُ قَتْلُهُ؛ وَلَا تُقْبَلُ تَوْبَتُهُ وَإِسْلَامُهُ، أَيْ فِي إِسْقَاطِ الْقَتْلِ، وَقَالَ ابْنُ نُجَيْمٍ فِي الْبَحْرِ: حَيْثُ لَمْ تُقْبَلْ تَوْبَتُهُ؛ عَلِمَ أَنَّ سَبَّ الشَّيْخَيْنِ كَسَبِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَلَا يُفِيدُ الْإِنْكَارَ مَعَ الْبَيِّنَةِ، قَالَ الصَّدْرُ الشَّهِيدُ: مَنْ سَبَّ الشَّيْخَيْنِ أَوْ لَعَنَهُمَا يَكْفُرُ وَيَجِبُ قَتْلُهُ؛ وَلَا تُقْبَلُ تَوْبَتُهُ وَإِسْلَامُهُ فِي إِسْقَاطِ الْقَتْلِ؛ لَأَنَّا نَجْعَلُ إِنْكَارَ الرِّدَّةِ تَوْبَةً إِنْ كَانَتْ مَقْبُولَةً كَمَا لَا يَخْفَى، وَقَالَ فِي الْأَسْبَابِ: كُلُّ كَافِرٍ تَابَ فَتَوْبَتُهُ مَقْبُولَةٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ إِلَّا الْكَافِرَ بِسَبِّ نَبِيٍّ؛ أَوْ بِسَبِّ الشَّيْخَيْنِ؛ أَوْ أَحَدِهِمَا؛ أَوْ بِالسَّحْرِ؛ وَلَوْ امْرَأَةً؛ وَبِالزَّنْدَقَةِ إِذَا أَخَذَ قَبْلَ تَوْبَتِهِ. انتهى. فَيَجِبُ قَتْلُ هَؤُلَاءِ الْأَشْرَارِ الْكُفَّارِ، تَابُوا أَوْ لَمْ يَتُوبُوا لِأَنَّهُمْ إِنْ تَابُوا وَأَسْلَمُوا؛ قُتِلُوا حَدًّا عَلَى الْمَشْهُورِ وَأُجْرِيَ عَلَيْهِمْ بَعْدَ الْقَتْلِ أَحْكَامُ الْمُسْلِمِينَ، وَإِنْ بَقُوا عَلَى كُفْرِهِمْ وَعِنَادِهِمْ قُتِلُوا كُفْرًا؛ وَأُجْرِيَ عَلَيْهِمْ بَعْدَ الْقَتْلِ أَحْكَامُ الْمُشْرِكِينَ، وَلَا يَجُوزُ تَرْكُهُمْ عَلَيْهِ بِإِعْطَاءِ الْجُزْيَةِ؛ وَلَا بِأَمَانٍ مُؤَقَّتٍ؛ وَلَا بِأَمَانٍ مُؤَبَّدٍ، نَصٌّ عَلَيْهِ قَاضِي خَانَ فِي فَتَاوِيهِ. وَيَجُوزُ اسْتِرْقَاقُ نِسَائِهِمْ لِأَنَّ اسْتِرْقَاقَ الْمُرْتَدَّةِ بَعْدَمَا لَحِقَتْ بِدَارِ الْحَرْبِ جَائِزٌ، وَكُلُّ مُوضِعٍ خَرَجَ عَنْ وَلَايَةِ الْإِمَامِ الْحَقِّ فَهُوَ بِمَنْزِلَةِ دَارِ الْحَرْبِ، وَيَجُوزُ اسْتِرْقَاقُ ذُرَارِيهِمْ تَبَعًا لَأُمَهَاتِهِمْ؛ لِأَنَّ الْوَلَدَ يَتَّبِعُ الْأُمَّ فِي الْاسْتِرْقَاقِ، وَاللَّهُ تَعَالَى أَعْلَمُ.

Şâfiîlerin imamlarından Suyûtî şöyle demiştir: "Kim sahabeyi tekfir ederse veya "Ebubekir onlardan değildir" derse kafir olur. Şeyhayne söven kimseler hakkında Kâdı Huseyn'in "et-Ta'lîka" isimli kitabından "fasık mı yoksa kafir mi olur" diye iki görüş nakettiler. Benim yanımda en sahih olan tekfir edilmeleridir. "el-Lubâb"ta Mehâmilî de bu görüşe kani olmuştur." Suyûtî'nin sözleri burada bitti. Müslümanların avamının ve havâssının yanında kesin olarak tevatürle sabit olmuştur ki, bu çirkinlikler bu sapık ve saptırcılarda toplanmıştır. Kim ki bu şeylerden biriyle vasıflanırsa bu kimse ümmetin ittifakıyla kafirdir, öldürülmesi vaciptir. Öldürülmesinin düşürülmesi noktasında tevbesi ve İslam'ı kabul edilmez. İster kendisine (hüküm uygulamaya) güç yetirildikten ve sözlerine şahitlik edildikten sonra tevbe etsin ister kendi isteğiyle tevbe ederek gelsin aynıdır. Çünkü bu, vacip olan bir haddir ve diğer hadler gibi tevbe bunu düşürmez. Rasûlullah (sallallah aleyhi ve sellem)'e sövmek, hakkında tevbenin kabul edildiği irtidat gibi değildir. Çünkü irtidat sadece mürtedle ilgisi olup diğer insanların kendisinde hiçbir hakkının olmadığı bir manadır, dolayısıyla mürtedin tevbesi kabul edilir. Ama kim Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'e söverse buna insan hakkı bağlanır ve diğer insan hakları gibi tevbeyle düşmez. O halde kim Nebi (sallallahu aleyhi

ve sellem)’e veya peygamberlerden birine (Allah’ın salâtı ve selâmı onlar üzerine olsun) söverse kafir olur ve katli vacip olur. Sonra küfrü üzerinde ısrar eder tevbe etmezse ihtilafsız olarak kafir olduğu için öldürülür. Ama tevbe eder ve Müslüman olursa bu kimse hakkında ihtilaf edilmiştir; mezhepte meşhur olan hadden öldürülmesidir. Ama her iki durumda da kafir olduğu için öldürülür de denilmiştir.

Şeyheyne (radiyallahu anhumâ) sövmeye gelince; bu, Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’e sövmek gibidir. Es-Sadru’s-Şehîd şöyle demiştir: “Kim şeyhayne söver veya lanet ederse kafir olur ve katli vacip olur. Öldürülmesinin düşürülmesi noktasında tevbesi ve islamı kabul edilmez. (Hanefî ulemasından) İbn Nuceym “el-Bahr”da (el-Bahru’r-Râik” isimli kitabında) şöyle demiştir: “Tevbesi kabul edilmediğine göre buradan bilinmiştir ki, şeyheyne sövmek Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’e sövmek gibidir. Beyyine (delil) bulunduktan sonra artık inkar etmesi bir fayda vermez. Es-Sadru’s-Şehîd şöyle demiştir: “Kim şeyheyne söver veya lanet ederse kafir olur ve katli vacip olur. Öldürülmesinin düşürülmesi noktasında tevbesi ve islamı kabul edilmez. Çünkü biz -açık olduğu üzere- riddeti kabul etmemesini -eğer makbul ise- tevbe olarak sayıyoruz (ama öldürülmesi konusunda ise tevbesini itibara almıyoruz.) “el-Eşbâh (ve’n-Nezâir)”de (İbn Nuceym) şöyle demiştir: “Tevbe eden her kafirin tevbesi dünyada ve ahirette makbuldür, ancak bundan kadın da olsa Nebi’ye sövmek veya şeyheyne’e ya da bu ikisinden birine sövmek veya sihir yapmak veya tevbe etmeden önce tutuklandığında zındıklık sebebiyle kafir olan müstesnadır.” Dolayısıyla ister tevbe etsinler veya etmesinler bu şerli kafirleri öldürmek gerekir. Çünkü bunlar şayet tevbe edip Müslüman olsalar meşhur olan görüşe göre hadden öldürülürler ve öldürüldükten sonra bunlar üzerine Müslümanların hükümleri uygulanır. Şayet küfürleri ve inatları üzere kalırlarsa kafir oldukları için öldürülürler ve öldürüldükten sonra bunlar üzerine müşriklerin hükümleri uygulanır. Bunları ne cizye vermeleri, ne belli bir vakitle sınırlandırılmış bir eman ne de müebbed bir eman vermek suretiyle bu hal üzere terk etmek caiz değildir. Bunu Kâdı Hân fetvalarında ifade etmiştir. Bunların kadınlarını köle edinmek caizdir. Çünkü mürted bir kadını daru’l-harbe girmesinden sonra köle edinmek caizdir. Hak olan imamın hakimiyetinden çıkmış her bir yer daru’l-harb konumundadır. Annelerine tabi olarak bunların çocuklarını da köle edinmek caizdir. Çünkü çocuk köle edinmede anneye tabidir. Allahu Teâlâ A’lem.” (Cevap burada sona erdi.)

Bunu, insanların en hakiri Hanefi mezhebine mensub şeyh Nuh (Allah O’nu ve bütün Müslümanları affetsin) yazmıştır.” (Zikri geçen mecmûada yazarlar harfiyyen nakledilip burada sona ermiştir.)

Derim ki: Mürtedlerin kadınlarını köle edinmenin caiz oluşunun sıhhatinde problem bulunmaktadır. Bilakis doğru olan bunun caiz olmadığıdır.

(Hanefî mezhebi kitaplarından) “Tenkîhu’l-Hâmidiyye” (kitabının) musannifi şöyle demiştir:

وَقَدْ أَكْثَرَ مَشَايخُ الْإِسْلَامِ مِنْ عُلَمَاءِ الدَّوْلَةِ الْعُثْمَانِيَّةِ - لَا زَالَتْ مُؤَيَّدَةً بِالنُّصْرَةِ الْعَلِيَّةِ - فِي الْإِفْتَاءِ فِي شَأْنِ الشَّيْعَةِ الْمَذْكُورِينَ، وَقَدْ أَشْبَعَ الْكَلَامَ فِي ذَلِكَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ؛ وَالْفُؤَا فِيهِ الرِّسَالُ، وَمِمَّنْ أَفْتَى بِنَحْوِ ذَلِكَ فِيهِمُ الْمُحَقِّقُ الْمُفَسِّرُ أَبُو السُّعُودِ أَفَنْدِيُّ الْعِمَادِيِّ، وَنَقَلَ عِبَارَتَهُ الْعَلَامَةُ الْكَوَاكِبِيُّ الْحَلَبِيُّ فِي شَرْحِهِ عَلَى مَنْظُومَتِهِ الْفِقْهِيَّةِ الْمُسَمَّاةِ: الْفَرَائِدُ السَّنِيَّةُ، وَمِنْ جُمْلَةٍ مَا نَقَلَهُ عَنْ أَبِي السُّعُودِ بَعْدَ ذِكْرِ قَبَائِحِهِمْ عَلَى نَحْوِ مَا مَرَّ: فَلِذَا أَجْمَعَ عُلَمَاءُ الْأَعْصَارِ عَلَى إِبَاحَةِ قَتْلِهِمْ، وَأَنَّ مَنْ شَكَّ فِي كُفْرِهِمْ كَانَ كَافِرًا، فَعِنْدَ الْإِمَامِ الْأَعْظَمِ وَسُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالْأَوْزَاعِيِّ أَنَّهُمْ إِذَا تَابُوا وَرَجَعُوا عَنْ كُفْرِهِمْ إِلَى الْإِسْلَامِ نَجَوْا مِنَ الْقَتْلِ؛ وَيُرْجَى لَهُمُ الْعَفْوُ كَسَائِرِ الْكُفَّارِ إِذَا تَابُوا، وَأَمَّا عِنْدَ مَالِكٍ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ وَلَيْثِ بْنِ سَعْدٍ وَسَائِرِ الْعُلَمَاءِ الْعِظَامِ فَلَا تُقْبَلُ تَوْبَتُهُمْ وَلَا يُعْتَبَرُ إِسْلَامُهُمْ وَيَقْتُلُونَ حَدًّا؛ إلَخْ، فَقَدْ جَزَمَ بِقَبُولِ تَوْبَتِهِمْ عِنْدَ إِمَامِنَا الْأَعْظَمِ، وَفِيهِ مُخَالَفَةٌ لِمَا مَرَّ عَنِ الْمَجْمُوعَةِ، وَيُظْهَرُ لِي أَنَّ هَذَا هُوَ الصَّوَابُ

وَقَدْ أَجَابَ الْعَلَامَةُ الْفَهَامَةُ أَبُو السُّعُودِ الْمُفْتِي رَحِمَهُ اللَّهُ تَعَالَى عَنْ هَذِهِ الْمَسْأَلَةِ بِمَا حَاصِلُهُ: أَنَّ الْمَسْأَلَةَ خِلَافِيَّةٌ فَقَدْ عُرِضَ عَلَى السُّلْطَانِ الْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ الرَّحْمَنِ سُلَيْمَانَ خَانَ بْنِ سَلِيمٍ خَانَ فِي أَمْرِ الْجَمْعِ بَيْنَ الْقَوْلَيْنِ وَالرَّعَايَةِ لِلْمُؤْمِنِينَ؛ بَأَنَّ الْأَوَّلَى أَنْ يُنْظَرَ إِلَى حَالِ الشَّخْصِ التَّائِبِ عَنْ سَبِّ الرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَإِنْ فَهِمَ مِنْهُ صِحَّةُ التَّوْبَةِ وَحُسْنُ الْإِسْلَامِ وَصَلَاحُ الْحَالِ يُعْمَلُ بِقَوْلِ الْحَنْفِيَّةِ فِي قَبُولِ تَوْبَتِهِ، وَيُكْتَفَى بِالتَّعْزِيرِ وَالْحَبْسِ تَأْدِيبًا، وَإِنْ لَمْ يُفْهَمْ مِنْهُ الْخَيْرُ يُعْمَلُ بِمَذْهَبِ الْغَيْرِ، فَلَا يُعْتَمَدُ عَلَى تَوْبَتِهِ وَإِسْلَامِهِ وَيُقْتَلُ حَدًّا، فَأَمَرَ السُّلْطَانُ جَمِيعَ قُضَاةِ مَمَالِكِهِ أَنْ يَعْمَلُوا بَعْدَ الْيَوْمِ بِهَذَا الْجَمْعِ؛ لِمَا فِيهِ مِنَ النَّفْعِ وَالْقَمْعِ، هَذَا خُلَاصَةُ ذَلِكَ الْجَوَابِ، شَكَرَ اللَّهُ سَعْيَهُ يَوْمَ الْحِسَابِ.

“Osmanlı devleti (daima yüce bir yardımla desteklensin) ulemasından olan İslam şeyhleri, zikri geçen Şia’nın durumu hakkında çok fetva vermişlerdir. Onlardan birçoğu bu konuda ayrıntıya girmiş/uzun uzadıya konuşmuş ve bu konuda risaleler telif etmişlerdir. Bunlar hakkında bu şekil fetva verenlerden biri muhakkik müfessir Ebu’s-Suûd Efendî el-İmâdî’dir. Onun ibaresini (sözlerini) Allame el-Kevâkibî el-Halebî “el-Ferâidu’s-Seniyye” ismindeki fikhî manzûmesi üzerine yaptığı şerhinde nakletmiştir. Önceden geçen şekli üzere onların çirkinliklerini zikrettikten sonra Ebu’s-Suûd’dan naklettiklerinin bir kısmı şöyledir: “Bundan dolayı geçmiş asırlar uleması onların öldürülmesinin mübah olduğunda ve küfürlerinde kim şüphe ederse onun kafir olduğunda icma etmiştir. İmam-ı A’zam (Ebu Hanife), Süfyan es-Sevrî ve Evzâî’ye göre

onlar tevbe edip küfürlerinden İslam'a döndükleri zaman öldürülmekten kurtulurlar ve tevbe eden diğer kafirler gibi onlar için de affedilmeleri umulur. Malik, Şâfiî, Ahmed b. Hanbel, Leys b. Sa'd ve diğer büyük alimlere göre ise (öldürülmeleri konusunda) tevbeleri kabul edilmez, islamlarına itibar edilmez ve (tevbe ettikleri için) hadden öldürülürler..." Ebu's-Suûd en büyük imamımıza (İmam-ı A'zam Ebu Hanife'ye) göre tevbelerinin kabul edildiğini ifade etmiştir. Bunda, önceden geçmiş olan mecmûada söylenenlere muhalefet vardır. Bana zahir olan ise bunun (yani tevbelerinin kabul edilmesinin) doğru olduğudur... Allâme Fehhâme (anlayışı çok iyi olan) Muftî Ebu's-Suûd (rahimehullah) bu meseleye (yani Rasûle söven kişi Müslüman olduğu zaman tevbesinin kabulü ve öldürülmesinin hükmü hakkında) özetle şöyle cevap vermiştir: "Mesele ihtilaflıdır. Bu mesele, Rahman'ın yolunda cihad eden Sultan Süleyman Han b. Selim Han'a iki görüşün arasını cem etmede (yani bundan sonra bu iki görüşün cem edilmiş halini uygulamada) görüşü ne olur diye arzedilmişti. Cem şu şekilde; evla olan Rasûl (sallallahu aleyhi ve sellem)'e sövmekten tevbe eden şahsın haline bakılmasıdır; şayet ondan tevbesinin sahihliği, islamının güzelliği ve halinin düzgün olduğu anlaşılırsa/görülürse tevbesinin kabulü noktasında Hanefilerin görüşüyle amel edilir ve edeplendirmek için ta'zir ve hapis cezasıyla yetinilir. Ama ondan hayır anlaşılmazsa diğerlerinin mezhebiyle amel edilip tevbesine ve islam'ına itimad edilmez ve hadden öldürülür. Bu arz üzerine Sultan bu hükümde fayda ve zaptetme/engelleme olduğu için hakim olduğu yerlerin bütün kadılarına bu günden sonra bu cem ile amel etmelerini emretti. Bu, cevabın hulasasıdır. Allah hesap gününde O'nun gayretinin karşılığını versin."

Bu mesele uzun bir meseledir. Bu yazdıklarım, acelece hazırlanmış olan bu cevapta Allah Teâlâ'nın kolay kıldıklarıdır. O'ndan her tuzak sahibinin tuzağını boğazlarına döndermesini, bize hakkı hak olarak gösterip ona tabi olmakla rızıklandırmasını, batılı da batıl olarak gösterip ondan kaçınmakla rızıklandırmasını isterim. Sallallahu alâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve sellem.

Tercüme: Ömer Faruk

1[] Yani Mutezilenin düşüncesi gibi; Allah'ın isimlerini kabul ederler, fakat sıfatlarını ise kabul etmezler ve sıfatlara iman etmenin şirk olduğuna inanırlar! Çünkü onlara göre sıfatın fazla olması zatın (ilahların) da fazlalığını gerektirir. Mesela Allah hakkında dört sıfat ispat eden biri dört tane ilah ispat etmiş

demektir! Çünkü zâtî (yani hiçbir zaman Allah'tan ayrılmayan, her zaman Allah'ta olan) sıfatlar kadîm'dir/ezelîdir/başlangıcı yoktur. Dolayısıyla zâtî sıfatları kabul etmek birden çok kadîm'in (yani ilahın) olduğunu (teaddudu'l kudemâ/kadîmlerin çokluğu) söylemektir ki bu da şirktir! (Mütercim)

2□ Bunlara ek olarak selef alimlerimizden şunları da nakletmek istiyorum (mütercim):

- Abdurrahman b. Mehdî: ما فتشت رافضيا إلا وجدته زنديقا

“Hangi Rafiziye araştırdıysam illaki onu zındık olarak bulmuşumdur.”

- Abdurrezzak es-San'ânî: الرافضي كافر

“Rafizi kafirdir.”

- Abdullah b. Hasen b. Hasen b. Ali b. Ebi Talib: الرافضة أشهد أنهم لمشركون وكيف لا يكونون مشركين؟ ولو سألتهم أذنب النبي صلى الله عليه وسلم لقالوا نعم، ولقد غفر الله له ما تقدم من ذنبه وما تأخر، ولو قلت لهم: أذنب علي؟ لقالوا: لا، ومن قال ذلك فقد كفر

“Şahitlik ederim ki Rafiziler müşriktirler. Nasıl müşrik olmasınlar ki?! Şayet onlara: “Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) günah işlemiş midir?” diye sorsan “evet” derler. Halbuki Allah geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlamıştır. Ama onlara: “Ali günah işlemiş midir?” diye söylesen derler ki: “Hayır.” Kim böyle derse kafir olmuştur.”

- Muhammed b. Yusuf el-Firyâbî: ما أرى الرافضة والجهمية إلا زنادقة

“Rafizileri ve Cehmiyye'yi ancak zındıklar olarak görüyorum.”

3□ Mümteni' taife: Sığındıkları/dayandıkları bir kuvvet/silah sebebiyle kendilerine ancak savaş ile güç yetirilebilen, müslümanların mahkemesine getirilip de hesaba çekilemeyen/kendilerine İslam'ın hükmünü uygulamaya güç yetirilemeyen taife.